

26. Kuznetsova I.O., Kravchenko V.O., Malyutenko O.Yu. Naukovo-metodychni aspekty protsesu upravlinnya stratehichnymu ryzykam: monohrafiya / I.O. Kuznetsova, V.O. Kravchenko, O.Yu. Malyutenko // Odesa: Atlant, 2015. – 188 s.

**Рецензент:** Балджи М.Д. д.е.н., проф.., зав. кафедри економіки та планування бізнесу Одеського національного економічного університету

28.10.2016

УДК 336.64

*Лапіна Ірина, Янчев Андрій*

## **СУТНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧASNІХ УМОВАХ**

У науковій статті розглянуті актуальні питання теоретико-методологічних положень та практичного застосування фінансового планування на підприємстві. Ця стаття присвячена дослідженю необхідності фінансового планування, яке в ринковому середовищі сприяє правильному та ефективному забезпечення фінансовими ресурсами підприємства. У статті визначено сутність, методи, проблеми впровадження та роль фінансового планування для забезпечення розвитку підприємства в сучасних економічних умовах. Обґрунтовано необхідність використання фінансового планування на вітчизняних підприємствах. Наукова новизна даного дослідження полягає у тому, що в ньому на основі вивчення методичних підходів фінансового планування підприємства було узагальнено погляди відносно їх практичного застосування та ролі у прийнятті ефективних управлінських рішень. Стаття призначена для викладачів, студентів та спеціалістів-практиків в галузі економіки підприємств.

**Ключові слова:** підприємство, фінансове планування, прогнозування, бюджетування, методи фінансового планування, проблеми фінансового планування.

## **СУЩНОСТЬ, ПРОБЛЕМЫ И ПЕСПЕКТИВЫ ФИНАНСОВОГО ПЛАНИРОВАНИЯ ПРЕДПРИТИЙ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ**

В научной статье рассмотрены актуальные вопросы теоретико-методологических положений и практического применения финансового планирования на предприятии. Эта статья посвящена исследованию необходимости финансового планирования, которое в рыночной среде способствует правильному и эффективному обеспечению финансовыми ресурсами предприятия. В статье определяется сущность, методы, проблемы внедрения и роль финансового планирования для обеспечения развития предприятия в современных экономических условиях. Обоснована необходимость использования финансового планирования на отечественных предприятиях. Научная новизна данного исследования заключается в том, что в нем на основе изучения методик финансового планирования предприятия были обобщены взгляды относительно их практического применения и роли в принятии эффективных управленческих решений. Статья предназначена для преподавателей, студентов и специалистов-практиков в сфере экономики предприятий.

**Ключевые слова:** предприятие, финансовое планирование, прогнозирование, бюджетирование, методы финансового планирования, проблемы финансового планирования.

*Lapina Iryna, Yanchev Andrii*

## **ESSENCE, PROBLEMS AND PROSPECTS OF FINANCIAL PLANNING ENTERPRISES IN MODERN CONDITIONS**

In the scientific article we discuss current issues of theoretical, methodological principles and practical application of financial planning at the enterprise. This article is devoted to the study of the need for financial planning, which promotes proper market environment and the effective provision of financial resources in enterprise. The article defines the

essence, methods, problems of implementation and financial planning role for the company's development in today's economic environment. The necessity use financial planning at the domestic enterprises. The scientific novelty of this study lies in the fact that it based on the study of methodological approaches financial planning businesses were summarized views on their practical application and effective role in decision-making. This article is intended for teachers, students and practitioners in the field of business economics.

**Keywords:** enterprise, financial planning, prediction, budgeting, methods of financial planning, problems of financial planning.

**Постановка проблеми.** В умовах економічного спаду й жорсткої конкурентної боротьби обйтися без втрат здебільшого стає неможливо. Недооцінка планування діяльності підприємств призводить до економічних прорахунків. Більшість підприємств не мають чіткої методики фінансового планування і тому не можуть якісно планувати, контролювати й управляти фінансовими ресурсами навіть потягом короткотермінового періоду, що призводить до невизначеності майбутнього фінансового стану та збільшує ризик неплатоспроможності. В таких умовах у підприємств посилюється потреба в раціональному плануванні бізнесу, особливо, в частині бюджету, ефективному контролі фінансових і товарних потоків, відстежуванні стану розрахунків з постачальниками і замовниками, аналізі і контролюванні показників фінансово-господарської діяльності. Фінансове планування повинно бути комплексним інструментом націленим на оптимізацію витрачання фінансових ресурсів підприємства.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Окрім методологічні, методичні й організаційні аспекти фінансового планування досліджуються такими авторами як Багацька К., Говорушко Т., Дьяченко Н., Кірсанова Т., Мельничук М., Нечипоренко О., Семенов Г., Терещенко О., Федорова В., та іншими. Однак у більшості наукових праць недостатньо висвітлено питання фінансового планування в умовах невизначеності, ризиків, які можуть виникати, та їх загальний вплив на можливість подальшої фінансово-господарської діяльності підприємства. Саме тому дане питання потребує подальших системних досліджень. Дослідження проблем і

перспектив розвитку фінансового планування під впливом економічної кризи, жорсткого конкурентного середовища, в умовах неможливого довгострокового фінансового планування, спонукає до створення цілісної концепції фінансового планування.

**Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми.** На даний момент існує багато досліджень фінансового планування. Висвітлюються особливості фінансового планування, моделі його реалізації на підприємстві, форми фінансових планів, здійснюються окремі спроби класифікації планових фінансових показників. Однак, можна констатувати певну неузгодженість між сучасними теоріями управління підприємством та традиційними моделями фінансового планування, які здебільшого пропонуються в літературі, відсутність єдиного підходу щодо визначення сутності фінансового планування, його класифікації, а також невідповідність традиційних теоретичних положень фінансового планування практиці управління. Спостерігається недостатня систематизація існуючих досліджень.

**Формування цілей статті.** Метою статті є дослідження сутності та значення фінансового планування в управлінні підприємством, а також визначення проблем та перспектив фінансового планування в сучасних економіческих умовах.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Можливість і необхідність планування як виду управлінської діяльності зумовлені загальними умовами господарювання. Сучасна система управління фінансами базується на прогнозуванні та плануванні всіх фінансових потоків, які опосередковують господарську діяльність підприємства, забезпечують контроль за створенням та використанням матеріальних, трудових, грошових ресурсів.

Планування – це процес перетворення цілей підприємства в прогнози та плани, визначення пріоритетів, засобів та методів їх досягнення. Фінансове планування – процес визначення обсягу фінансових ресурсів за джерелами формування і напрямками їх цільового використання згідно з плановими виробничими, закупівельними та маркетинговими показниками підприємства. Фінансове планування полягає у складанні прогнозної фінансової звітності, з якої можна визначити прогнозні фінансові показники і потреби у фінансуванні. В якості базової використовується фінансова звітність минулого періоду, яка трансформується у звітність

майбутнього періоду [1, с. 28; 2, с. 412].

Об'єктами фінансового планування є:

- виручка від продажу товарів;
- прибуток і його розподіл;
- фонди спеціального призначення і їх використання;
- обсяг платежів до державного бюджету у формі податків і зборів;
- внески до державних позабюджетних фондів у формі єдиного соціального податку;
- обсяг позичкових засобів, що залучаються з кредитного ринку;
- планова потреба в оборотних засобах і джерелах поповнення їх приrostу;
- обсяг капітальних вкладень, джерела фінансування, та інше.

Метою фінансового планування є визначення можливих майбутніх обсягів фінансових ресурсів, капіталу і резервів на основі прогнозування величини грошових потоків за рахунок власних, позичкових і залучених засобів [3, с. 325].

За допомогою фінансового планування підприємство має змогу ефективно виконувати наступні завдання:

- втілити розроблені стратегічні завдання в форму конкретних фінансових показників;
- забезпечити відтворювальний процес необхідними джерелами фінансування;
- виявити внутрішні резерви збільшення доходів та способи їх мобілізації;
- узгодити показники виробничого та закупівельного плану з наявними фінансовими ресурсами, необхідними для його виконання;
- обґрунтувати найбільш вигідні напрями і проекти інвестування коштів;
- дбати про інтереси інвесторів та акціонерів при розподіленні прибутків;
- обґрунтувати фінансові взаємовідносини з бюджетом, банками та іншими суб'єктами господарювання;
- здійснювати контроль за фінансовим станом та платоспроможністю підприємства [4, с. 217].

Тобто, фінансове планування дає змогу відповісти на такі

питання:

- які грошові кошти може мати підприємство у своєму розпорядженні;
- які джерела їх надходження;
- чи достатньо засобів для виконання запланованих завдань;
- яка частина коштів має бути перерахована в бюджет, позабюджетні фонди, банкам та іншим кредиторам;
- як повинен здійснюватись розподіл прибутку на підприємстві;
- як забезпечується реальна збалансованість планових витрат і доходів підприємства на принципі самофінансування [5, с. 50].

Всі планові фінансові показники базуються на планах з обсягу виробництва та закупівель, асортименту товарів і послуг, собівартості продукції та товарів. Вони повинні створювати необхідні фінансові умови для успішного виконання цих планів. Характер і зміст фінансового планування як виду управлінської діяльності визначають наступні принципи:

- Принцип фінансового співвідношення строків – отримання і використання коштів має здійснюватись у встановлені строки, тобто капітальні вкладення з тривалими строками окупності необхідно фінансувати за рахунок довгострокових залучених коштів.
- Принцип платоспроможності – планування грошових коштів має постійно забезпечувати платоспроможність підприємства. У цьому випадку у підприємства має бути достатньо ліквідних коштів для забезпечення погашення короткострокових зобов'язань.
- Принцип рентабельності капіталовкладень – для капіталовкладень необхідно вибрати найдешевші способи фінансування.
- Принцип збалансованості ризиків – особливо ризикові довгострокові інвестиції доцільно фінансувати за рахунок власних коштів.
- Принцип пристосування до потреб ринку – для підприємства важливо враховувати кон'юнктуру ринку та свою залежність від надання кредитів.
- Принцип максимальної рентабельності – доцільно вибирати максимально рентабельні проекти [2, с. 415].

Окремі види внутрішньофірмового фінансового планування,

можуть бути систематизовані по таким класифікаційним ознакам: за періодом часу, за масштабами поставленої мети, за пріоритетами вибору вихідної інформації.

В залежності від терміну, на який складається фінансовий план, і ступеня деталізації планових розрахунків розрізняють:

- Довгострокове планування – охоплює період більше 5 років. Такі плани визначають довгострокову стратегію підприємства, виявляють соціальний, економічний та науково-технічний розвиток.

- Середньострокове планування проводиться на період від 1 до 5 років, на деяких підприємствах середньострокове планування сумісне з поточним. В цьому випадку складається так званий п'ятирічний план, в якому перший рік деталізується до рівня поточного плану і являє собою по суті короткострокове планування.

- Короткострокове планування охоплює період до 1 року – піврічне, квартальне, місячне, декадне, тижневе і добове планування [6, с. 387].

Залежно від масштабів поставленої мети планування поділяють на:

- Стратегічні плани – плани генерального розвитку бізнесу. У фінансовому аспекті ці плани визначають найважливіші фінансові показники й пропорції відтворення, характеризують інвестиційні стратегії й можливості реінвестування й накопичування. Стратегічні плани визначають обсяг і структуру фінансових ресурсів, необхідних для функціонування підприємства.

- Тактичні плани – розробляються на основі стратегічних шляхом їхньої деталізації. Якщо стратегічний план дає приблизний перелік фінансових ресурсів, їхній обсяг і напрямки використання, то в рамках поточного планування проводиться взаємне узгодження кожного виду вкладень із джерелами їхнього фінансування, вивчається ефективність кожного можливого джерела фінансування, а також проводиться фінансова оцінка основних напрямків діяльності підприємства й шляхів одержання доходу.

- Оперативні плани – це короткострокові тактичні плани, безпосередньо пов’язані з досягненням цілей фірми (план виробництва, план закупівлі товарів чи сировини й матеріалів) [6, с. 388].

Залежно від напряму використання джерел інформації,

фінансове планування поділяють на:

- Реактивне (орієнтація на минуле) – базується на досвіді попередніх періодів.
- Інактивне (орієнтація на сучасне) – базується на збереженні існуючих позицій бізнесу на тривалий термін.
- Преактивне (орієнтація на майбутнє) – дозволяє забезпечити ефективне управління за умови отримання точних прогнозів.
- Інтерактивне – направлене на ефективну взаємодію перших трьох видів фінансового планування [3, с. 328].

Процес планування являє собою прийняття рішень про майбутні цілі підприємства і способи їх досягнення. Результатом процесу планування є система планів, що має кількісну і якісну оцінку:

- складається план потреби підприємства у фінансових ресурсах на капіталовкладення, інновації, поповнення оборотного капіталу, тощо;
- визначається структура джерел фінансування заходів – як внутрішніх, так і зовнішніх. Оптимізуються пропорції між власними і позиковими джерелами, вкладеннями в основний і оборотний капітал;
- розробляється план розміщення і використання засобів всередині підприємства;
- складається процедура бюджетування як база для фінансування поточних фінансових потреб та інвестиційних проектів [3, с. 329].

У сучасних умовах застосовуються три моделі фінансового планування:

- розробка фінансового розділу бізнес плану;
- бюджетування;
- складання прогнозованих фінансових документів.

Фінансовий план – це найважливіший елемент бізнес-плану, який складається як для обґрунтування конкретних інвестиційних проектів, так і для управління поточною та стратегічною фінансовою діяльністю [7, с. 324].

Бюджетування – це процес планування діяльності підприємства, його структурних підрозділів методом розробки системи взаємопов'язаних бюджетів та встановлення всіх видів фінансових витрат, джерел їх покриття і очікуваних результатів.

Фінансове прогнозування – це дослідження та розробка ймовірних шляхів розвитку фінансів підприємства, альтернатив реалізації фінансових стратегій, які забезпечують стабільне фінансове становище підприємства в майбутньому.

Якщо фінансове прогнозування визначає найважливіші пропорції і темпи розвиту фірми, розглядає можливі альтернативні розробки фінансової стратегії, яка забезпечує стабільне фінансове становище підприємства у майбутньому, то фінансовий план та бюджетування здійснюється на більш короткі строки і відзначаються конкретністю завдань та шляхів їх реалізації [8, с. 269].

Методи фінансового планування – це конкретні способи планових розрахунків. Планування фінансових показників здійснюється за допомогою багатьох методів.

Метод прогнозу обсягів реалізації. Процес фінансового планування цим методом розпочинається з прогнозування майбутнього продажу на термін від 1 до 5 років. Величина майбутнього продажу може визначатися за допомогою аналізу часових рядів, циклічності, сезонності, застосування економіко-метричних моделей.

Метод балансу грошових витрат і надходжень. Мета складання балансу – оцінка синхронності надходжень і витрат грошових коштів на окремому часовому інтервалі грошових надходжень.

Метод бюджету готівки. Бюджет готівки має за мету забезпечити координованість доходів і витрат за визначений майбутній період. Він складається на рік або на півроку щомісячно. Бюджет складається на підставі щоденних звітів про рух готівки.

Метод бюджету додаткових вкладень капіталу. У цьому бюджеті уточнюються заплановані грошові ресурси з урахуванням змін: придбання машин і обладнання, заміна зношених капітальних активів, тощо.

Метод складання таблиці доходів і витрат. Таблиця доходів і витрат за своєю формою і змістом аналогічна звіту про фінансові результати. При її складанні особлива увага приділяється повноті відображення можливих джерел отримання прибутку і прогнозованої величини витрат.

Метод визначення потреби у зовнішньому фінансуванні. Застосовується для розрахунку суми зовнішнього фінансування у разі,

коли власного капіталу підприємства недостатньо для збільшення обсягу продажу.

Метод регресійного аналізу. Регресійний аналіз розглядає потребу в фінансуванні як функцію від обсягу продажу. У системі координат позначаються співвідношення обсягу продажу і потреби в капіталі у кожному з попередніх років господарювання підприємства. Цей графік визначає тенденцію співвідношення продажу і необхідних обсягів фінансування у майбутньому періоді.

Метод відсотка від продажу дозволяє визначити кожну статтю планового балансу і звіту про фінансові результати виходячи із запланованої величини зміни продажу у відсотках до попереднього року.

Метод прогнозованого балансу активів і пасивів підприємства дає можливість упевнитися, що всі заплановані активи підприємства дійсно забезпечені джерелами фінансування. За дефіциту пасивів виникає потреба у їх фінансуванні за рахунок власних чи позикових джерел.

Метод розрахунку точки беззбитковості. Суть методу полягає у пошуку точки нульового прибутку, точки беззбитковості, тобто визначенні такого мінімального обсяг продажу, починаючи з якого підприємство не несе збитків [9, с. 471].

Можна підвести підсумок, що за допомогою планування значно зменшується невизначеність ринкового середовища та його негативні наслідки для суб'єкта господарювання. Однак у вітчизняній практиці значення фінансового прогнозування і планування невиправдано знижене. Значна кількість підприємств не використовує цей метод підвищення ефективності функціонування. Це здебільшого спричинене такими основними економічними факторами, як:

- високий рівень невизначеності в ринковому середовищі, важко передбачувані соціально-економічні зміни, неможливість спрогнозувати їх наслідки;

- нестабільна та погано сформована нормативно-правова база підприємницької діяльності, величезна кількість законів та підзаконних актів;

- нестворена в повному обсязі ринкова інфраструктура у багатьох секторах економіки країни;

- недостатній обсяг фінансових ресурсів у вітчизняних

підприємств, криза платежів та високі процентні ставки, що обумовлюють фактичну відсутність коштів для здійснення великих інвестиційних проектів, які потребують систему планування [4, с. 216].

Не менший вплив на ефективність фінансового планування мають проблеми, пов'язані з організацією цієї системи на підприємствах, а саме:

- нереальність фінансових планів, що викликано як правило, необґрунтованими даними щодо збуту, великої питомої ваги коштів у розрахунках, заниженими термінами погашення дебіторської заборгованості, надмірними потребами у фінансуванні;

- відсутність оперативності складання планів, відсутність чіткої системи підготовки і передачі планової інформації з відділу до відділу, недостовірність інформації, що призводить до спізнення підготовки плану;

- непрозорість планів для керівництва, відсутність чітких внутрішніх стандартів формування фінансових планів;

- відрив довгострокових планів від короткострокових, їх неузгодженість, порушення послідовності операцій;

- погана реалізація планів, низький ступінь їх виконання з точки зору забезпечення необхідними фінансовими і матеріальними ресурсами, наявність дефіцитів [10].

Отже, значення внутрішньофірмового фінансового планування полягає в тому що фінансові плани:

- відбивають стратегічні цілі підприємства у формі фінансово-економічних показників: обсяг продажу, собівартість проданих товарів, прибуток, інвестиції, грошові потоки та інші;

- встановлюють стандарти для надходження фінансової інформації у формі фінансових планів і розрахунків до них, а також звітів про їх виконання;

- визначають прийнятні межі фінансових ресурсів, необхідних для реалізації короткострокових і довгострокових планів підприємства;

- короткострокові фінансові плани надають корисну інформацію для розробки і коригування фінансової, інвестиційної й маркетингової стратегії на ринку товарів, грошей і капіталу;

- довгострокові фінансові плани визначають стратегію

розвитку підприємства на товарному і фінансовому ринках.

У сучасних умовах роль фінансового планування повинна принципово змінитися, тепер підприємства мають бути зацікавлені в тому, щоб реально оцінювати свій фінансовий стан на поточний час та найближчу перспективу. Завдяки фінансовому плануванню підприємство зможе прогнозувати й управляти платоспроможністю, контролювати ліквідність балансу, обґрунтовувати і вибирати джерела збільшення фінансових ресурсів, зміцнювати свою конкурентну позицію. Добре функціонуюча система фінансового планування дозволяє своєчасно виконати свої зобов'язання перед бюджетом, соціальними фондами, банками та іншими кредиторами, захистити від штрафних санкцій. Для цього необхідно заздалегідь розрахувати доходи і витрати, врахувати наслідки інфляції, зміни ринкової кон'юнктури, можливі порушення договірних зобов'язань партнерами.

**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Підсумовуючи дослідження, можна стверджувати, що не дивлячись на велику кількість інформації по фінансовому плануванню і збільшення кількості кваліфікованих спеціалістів, система планування діяльності на українських підприємствах не позбавлена ряду серйозних проблем та недоліків як загальноекономічного так і внутрішньофірмового характеру. Тому в сучасних економічних умовах фінансове планування на підприємстві повинно постійно удосконалюватися. Застосування сучасних моделей фінансового планування має велике значення для економічного росту підприємства. Приділяючи більше уваги фінансовому плануванню, можна досягти зміцнення фінансової стабільності підприємства, створення передумов для отримання чистого прибутку, достатнього для самоокупності та самофінансування підприємства. У свою чергу, запровадження ефективної системи фінансового планування, складання якісних фінансових планів потребують належного методологічного, методичного й організаційного забезпечення.

### *Література*

1. Багацька К. В. Фінансове планування як складова фінансового механізму підприємств//Удосконалення фінансового механізму системи АПК в умовах активізації глобалізаційних процесів: колективна монографія. – К.: Магнолія, 2015. с. 23 – 40

2. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фінанси підприємств: навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2013. – 504 с.
  3. Семенов Г. А., Бугай В. З. Фінансове планування і управління на підприємствах: навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2007. – 432 с.
  4. Базецька Г. І., Федорова В. Г. Фінансовий менеджмент: конспект лекцій. – К.: ХНАМГ, 2012. – 259 с.
  5. Кірсанова Т. О., Дьяченко Н. А. Проблеми та перспективи фінансового планування на підприємстві//Вісник СумДУ. К.: (Україна), 2011. с. 48 – 57
  6. Шило В. П., Ільїна С. Б., Барабанова В. В., Криштопа І. І. Фінанси підприємств: методичний посібник. – К.: Кондор, 2011.–429 с.
  7. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств: навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2006. – 552 с.
  8. Говорушко Т. А. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – К.: Магнолія, 2014. – 344 с.
  9. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. – К.: ЦУЛ, 2004. – 508 с.
  10. Малік Л.В., Павлова К.І. Проблеми фінансового планування та бюджетування. – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/malik-lv-pavlova-ki-problemifinansovogoplan> [uvannya-tabyudzhet uvannya/](#)
- 
1. Bahatska K. V. Finansove planuvannia yak skladova finansovoho mekhanizmu pidpryiemstv//Udoskonalennia finansovoho mekhanizmu systemy APK v umovakh aktyvizatsii hlobalizatsiynykh protsesiv: kolektyvna monohrafiia. – К.: Mahnoliia, 2015. s. 23 – 40
  2. Nepochatenko O. O., Melnychuk N. Yu. Finansy pidpryiemstv: navchalnyi posibnyk. – К.: TsUL, 2013. – 504 s.
  3. Semenov H. A., Buhai V. Z. Finansove planuvannia i upravlinnia na pidpryiemstvakh: navchalnyi posibnyk. – К.: TsUL, 2007. – 432 s.
  4. Bazetska H. I., Fedorova V. H. Finansovyi menedzhment: konspekt lektssi. – К.: KhNAMH, 2012. – 259 s.
  5. Kirsanova T. O., Diachenko N. A. Problemy ta perspektyvy finansovoho planuvannia na pidpryiemstvi//Visnyk SumDU. К.: (Ukraina), 2011. s. 48 – 57
  6. Shylo V. P., Ilina S. B., Barabanova V. V., Kryshtopa I. I.

- Finansy pidpryiemstv: metodychnyi posibnyk. – K.: Kondor, 2011. – 429 s.
7. Poddierohin A. M. Finansy pidpryiemstv: navchalnyi posibnyk. – K.: KNEU, 2006. – 552 s.
8. Hovorushko T. A. Finansovyi menedzhment: navchalnyi posibnyk. – K.: Mahnoliia, 2014. – 344 s.
9. Kireitsev H. H. Finansovyi menedzhment: navchalnyi posibnyk. – K.: TsUL, 2004. – 508 s.
10. Malik L.V., Pavlova K.I. Problemy finansovoho planuvannia ta biudzhetuvannia. – 2013. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://intkonf.org/malik-lv-pavlova-ki-problemi-finansovogoplanuvannya-tabyudzhetuvannya/>

**Рецензент:** Гончаренко О.М., д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансового менеджменту та фондового ринку Одеського національного економічного університету

26.10.2016

УДК 653.3

*Нікуліна Тетяна, Патрикан Майя*

## **ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ГАРМОНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНИХ І МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ ЩОДО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ**

Програма реформування бухгалтерського обліку містить твердження, що перехід на міжнародні стандарти не буде суперечити національним принципам бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Проаналізувавши міжнародні та національні положення щодо запасів, ми стикнулися з низкою невирішених проблем, що викликають певні питання щодо доцільності переходу.

У статті проаналізовано основні чинники проблем, які виникають в процесі гармонізації П(С)БО 9 «Запаси» з відповідним МСБО 2 «Запаси» на сучасному етапі розвитку світової економіки. Визначено напрямки удосконалення первинного обліку реалізації готової продукції та надано пропозиції щодо поліпшення процесу